

Регионален
Исторически
Музей

Стара Загора

6000 Стара Загора
бул. „Руски“ № 42

www.museum.starazagora.net
e-mail: rim@museum.starazagora.net

Изм. № 122/11.08.2025г.

СТАНОВИЩЕ

от Регионален исторически музей – Стара Загора

относно: обществената значимост на Обща обществена колекция с тематичен обхват археология и етнография към Община Гурково

През м. март 2025 г. в РИМ-Стара Загора постъпи заявление от Кънчо Папазов, кмет на Община Гурково, за идентификация на колекция от вещи от традиционния бит и занаяти и на археологически артефакти, съхранявани в НЧ „Воевода Генчо Къргов-1920“ и в експозиция, посветена на магарето в гр. Гурково. Назначената със заповед №18/12 май 2025 г. на Директора на РИМ идентификационна комисия се запозна с вещите и след направен оглед установи кои имат качества на ДКЦ и кои не отговарят на изискванията за ДКЦ според Закона за културното наследство, но в съвкупност представляват културен и туристически интерес. Костатира наличието на движими културни ценности с обществена значимост за Гурково и региона. Изготвени бяха протокол, съответните експертни заключения и удостоверения, съгласно изискванията на ЗКН.

Гурково е град с богато историческо минало, с характерни за региона традиции, обичаи и бит. Материални свидетелства за това са запазени в Народно читалище „Войвода Генчо Къргов - 1920“ – институция с дългогодишен опит в съхраняване на обичаите и традициите, на движимото и недвижимо културно наследство на родния край и предаването им на поколенията и в единствената експозиция в България, посветена на магарето.

Богатата етнографска колекция от края на XIX – първата половина на XX в. на читалището е експонирана в една от залите на читалищната сграда. Подредени са кътове с характерни за региона тъкани, традиционно женско и мъжко облекло, мебели, съдове, които показват ежедневието на местното население. Могат да се видят най-често ползваните битови предмети в живота на гурковци през първата половина на XX век. Залата се използва и като място за провеждане на занимания с деца, при възстановки на обичаи.

За експозицията на магарето е подсигурана специална зала, в която са представени кътове за магарето и атрибути, свързани с него; етнографски кът, представящ бита в Гурково от първата половина на XX в.; археологически кът с артефакти, открити в региона. Тази експозиция, която обединява история, традиции и настроение, е свързана и с провеждащото се ежегодно в града Био рали с магарешки каручки и функционира повече от 10 години. Снимки показват най-атрактивните моменти от състезанията. Интересът към нея е не само в началото на септември, когато е празникът, а през цялата година има посетители от различни краища на страната и чужбина. Назначен е служител, който да отговаря за експонатите и да посреща посетителите. Има обявени дни за посещение.

За доброто състояние на всички предмети през годините са полагани грижи, помещенията имат охранителна система (СОТ). Музейните специалисти от ИМ „Искра“ в Казанлък и РИМ–Стара Загора нееднократно са оказвали методическа помощ.

Въпреки своето реално десетилетно съществуване, обществената колекция към читалището и експозицията за магарето досега не са регистрирани по законодателната уредба на Министерството на културата.

РИМ–Стара Загора счита, че колекцията от етнографски и археологическите артефакти, както и атрибутите, свързани с магарето, са с обществена значимост за Гурково и региона и отговарят на изискванията да бъде регистрирана към Община Гурково **Обща обществена колекция с тематичен обхват археология и етнография** с неразделна част - специализирана експозиция за магарето.

Директор на РИМ-Стара Загора:

/Петър Калчев/

